

ولایت فقیه؛ از تعهد تا تخصص (۱)

۴ اردیبهشت ۱۳۹۴ ساعت ۲۲:۵۴

نهاد مذهب و به تبع آن عالمان مذهبی، از گذشته‌های دور در ایران نقش ویژه‌ای را ایفا کرده است تا جایی که به اعتقاد یکی از ایران شناسان، «آنچه که انسجام جامعه را حفظ می‌کرد، اسلام بود». از آغاز قرن دهم شمسی این نقش به اسلام شیعی واگذار شد و در این راستا روحانیت محور ارتباطی بین مذهب و مردم قرار گرفتند و کارویژه‌هایی مانند «تصدی موقوفات، مدارس دینی، محاکم شرعی و برخی امور دیوانی و دفتری»، به این نهاد واگذار گردید. همچنین از آن جایی که روحانیت تشیع، امر حکومت و دخالت در سیاست را دور از صلاحیت ذاتی خود نمی‌دانند، در نظام سیاسی نیز نقشی برای خود قائل است، چه آنکه «از لحاظ نظری ریشه قدرت روحانیت شیعه را باید در اندیشه امامت و غیبت امام آخر (عج) و نیابت عامه علما در دوران غیبت جست». لذا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل نظام جمهوری اسلامی در ایران، ولی فقیه مسئولیت هدایت و مدیریت جامعه اسلامی ایران را بر عهده گرفت.

نهاد مذهب و به تبع آن عالمان مذهبی، از گذشته‌های دور در ایران نقش ویژه‌ای را ایفا کرده است تا جایی که به اعتقاد یکی از ایران شناسان، «آنچه که انسجام جامعه را حفظ می‌کرد، اسلام بود». از آغاز قرن دهم شمسی این نقش به اسلام شیعی واگذار شد و در این راستا روحانیت محور ارتباطی بین مذهب و مردم قرار گرفتند و کارویژه‌هایی مانند «تصدی موقوفات، مدارس دینی، محاکم شرعی و برخی امور دیوانی و دفتری»، به این نهاد واگذار گردید. همچنین از آن جایی که روحانیت تشیع، امر حکومت و دخالت در سیاست را دور از صلاحیت ذاتی خود نمی‌دانند، در نظام سیاسی نیز نقشی برای خود قائل است، چه آنکه «از لحاظ نظری ریشه قدرت روحانیت شیعه را باید در اندیشه امامت و غیبت امام آخر (عج) و نیابت عامه علما در دوران غیبت جست». لذا بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل نظام جمهوری اسلامی در ایران، ولی فقیه مسئولیت هدایت و مدیریت جامعه اسلامی ایران را بر عهده گرفت. اصل پنجم قانون اساسی نیز ولایت فقیه را به عنوان یک خصیصه ممتاز نظام اسلامی شناخته است که طی آن در زمان غیبت حضرت ولی عصر (عج) در جمهوری اسلامی ایران، ولایت امر و امامت بر عهده فقیه عادل و با تقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر می‌باشد. از اینرو با توجه به آموزه های دین اسلام در امر زمامداری و حکومت داری جامعه اسلامی، رهبر از مسئولیت مدیریتی حساس و زیادی برخوردار است؛ چرا که جامعه ای اسلامی همواره به دلیل ویژگی هایی همچون عدالت خواهی، ظلم ستیزی، مبارزه با استکبار و طاغوت و همواره با چالش ها و بحران های پیچیده و فراوانی نسبت به سایر جوامع مواجه می‌باشد. امروزه ما شاهد آن هستیم که استکبار جهانی به سرکردگی آمریکا و صهیونیسم بین الملل حملات زیادی را به قصد نابودی و براندازی نظام جمهوری اسلامی طرح ریزی و اجرا می‌کند و این موضوع مسئولیت رهبر جامعه اسلامی را در غلبه بر بحران ها و هدایت جامعه را سنگینتر می‌کند. در واقع ولی فقیه به عنوان رهبر نظام اسلامی و ولی امر مسلمین جهان

شناخته می شود و دارای نقشهای متعددی همچون رهبری مسلمانان، مدیریت بحران، نقش وحدت و ایجاد روحیه، انگیزه و امید در میان مسلمانان جهان، تلاش برای تحقق اهداف دین و استقرار احکام اسلامی تلاش برای ایجاد زمینه رشد علمی در جامعه و استقرار امنیت پایدار در جامعه می باشد.

با مروری بر تحولات انقلاب های بزرگ دنیا به روشنی می توان دریافت که رهبران انقلاب سه نقش بسیار مهم را ایفاء مینمایند؛ اول اینکه رهبر به عنوان ایدئولوژی انقلاب وظیفه تفسیر و تبیین اهداف انقلاب را به عهده دارد. دوم اینکه رهبر به عنوان فرمانده انقلاب وظیفه بسیج جامعه و مدیریت و هدایت آن را در چارچوب ایدئولوژی و اهداف انقلاب را دارد. و نهایتاً رهبر به عنوان ناخدای نظام، بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در جهت حفظ وحدت و همبستگی ملی، مهار و دفع جریانهای داخلی و خارجی منحرف و ضد انقلاب و مدیریت بحران های پیش آمده را به عهده دارد. از آنجائی که یکی از دلایل به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و نقطه تمایز انقلاب ایران با سایر انقلاب ها، نحوه رهبری و مدیریت آن بود؛ که در یک مسیر تدریجی رو به شتاب رهبری بلامنازع انقلابیه شکلی بارز و برجسته در شخص امام خمینی (ره) منتشر شد. بدون شک اگر درایت و هوشمندی حضرت امام (ره) چه در جریان مبارزات سیاسی علیه رژیم پهلوی و هم در جریان تحولات سیاسی بعد از انقلاب، نبود، این انقلاب به ثمر نمی رسید و جایگاه واقعی خودش را در عرصه بین المللی پیدا نمی کرد.

بعد از رحلت ملکوتی حضرت امام (ره) از سوی مجلس خبرگان سکان هدایت کشتی انقلاب به دست مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای واگذار شد. بعد از رحلت حضرت امام (ره) و آغاز رهبری آیت الله خامنه ای، جمهوری اسلامی ایران با مسایل و مشکلات مختلف و پیچیده ای رو به رو شد. ایشان به گونهای تحولات داخلی و خارجی مسایل حکومتی و مطالبات مردم را هدایت و کنترل نموده که جمهوری اسلامی ایران امروزه جایگاه شایسته ای را در میان ملت ها و دولت ها به خود اختصاص داده و توطئه های دشمنان و ایادی آنها را خنثی نموده است. امام خامنه ای با رهبری مقتدرانه ی خود توانستند کشور را از تمامی فراز و نشیب ها عبور دهند. در حقیقت باید گفت که رهبری امام خامنه ای را نیز باید در همان مسیر و در ادامه همان شیوهی رهبری حضرت امام (ره) تعریف و تحلیل نمود. به عنوان مثال ایشان در حوزه سیاست خارجی از سه وجه عزت، حکمت و مصلحت نام می برند و در سیاست داخلی مثلث عزت، رحمت و اقتدار را می سازند و با گذشت ۲۰ سال از رهبری مدبرانه ی ایشان ما شاهد حرکت ها و پیشرفت های چشمگیری در حوزه علوم و فناوری در شاخه های پزشکی، فناوریهای هسته ای، فضایی و .. هستیم.

در واقع ولایت مطلقه فقیه، میراث گرانبهای امام خمینی و روح و هویت انقلاب اسلامی است. امروزه، این نظریه، تنها یک نظریه سیاسی و فقهی در کنار دیگر نظریه ها نیست، بلکه جوهره نظام اسلامی و محور قانون اساسی است. مشروعیت قوای سه گانه مقننه، قضائیه و مجریه نیز، بستگی به آن دارد. امام راحل، با تکیه بر همین اصل بلند و با پشتیبانی ملت بزرگ ایران، نظام شاهنشاهی را واژگون ساخت و جمهوری اسلامی را بنیان نهاد. تأکید و پافشاری آن بزرگوار بر ولایت مطلقه فقیه، در واپسین سالهای حیات پر برکت خویش، حساسیتها، پرسشها و واکنشهایی را در پی داشت. گروهی آن را برگشت امام از دیدگاه پیشین خود در باب ولایت فقیه پنداشتند و آن را تئوری جدیدی به شمار آوردند. گروهها و دسته هایی نیز در اوان پیروزی انقلاب اسلامی، اسلامی بودن نظام را برنتابیدند و در هنگام طرح اصل مبارک و مقدس ولایت فقیه در مجلس خبرگان، علیه این اصل ناب

و ریشه دار اسلامی، بر بوق و کرناهای شیطانی خود دمیدند و حتی بعدها که پسوند مطلقه- که این اصل گسترده و ژرف را گسترده تر و ژرف تر و کارآمدتر می کرد- از سوی معمار نظام اسلامی، امام خمینی طرح شد، در لباس ستون پنجم دشمن، دست به کار شدند و هم آوا با دستگاههای تبلیغی دشمن، بمباران تبلیغی را علیه نظام مقدس جمهوری اسلامی شروع کردند. اینان تلاش می ورزیدند حکومت مبتنی بر ولایت فقیه را دیکتاتوری و استبدادی جلوه دهند، تا به پندار خود، از این راه مردم را برانگیزانند و آنان را رودر روی ولایت فقیه قرار دهند. امام، در برابر این موج گسترده تبلیغی دشمن، به روشنگری پرداخت و مقصود خویش را از ولایت مطلقه، در نامه ای که به مقام معظم رهبری، که در آن زمان ریاست جمهوری را بر عهده داشت، نگاشت، بیان داشت.

ادامه دارد . . .

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۴۷۱/ولایت-فقیه-تعهد-تخصص-۱>